

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 maja 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że M. Ł. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj.: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 7.02.2019 r. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że rzeczywistym celem zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania działalności gospodarczej przez wnioskodawczynię było jedynie uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia w razie choroby i macierzyństwa, bowiem krótko po zgłoszeniu i wcześniejszym wykorzystaniu drugiego zasiłku macierzyńskiego ubezpieczona wystąpiła o wypłatę zasiłku opiekuńczego za okres od 26.02.2019 r. do 11.03.2019 r. ZUS podkreślił, że wnioskodawczyni uzyskała przychody z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej jedynie trzykrotnie w niskiej wysokości, natomiast ponosiła stałe koszty takie jak: zakup usług księgowych, zakup usług telekomunikacyjnych oraz usług (...). (decyzja k. 50 – 56 akt ZUS)

W dniu 28 czerwca 2019 r. M. Ł. reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika złożyła odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę i ustalenie, że od dnia 7 lutego 2019 r. podlega ubezpieczeniom społecznym oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu i o zasądzenie od ZUS kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Ubezpieczona podniosła, że od września 2015 r. prowadziła jednoosobową działalność gospodarczą i z tego tytułu była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych, w ramach przedmiotowego tytułu do ubezpieczeń pobierała dwukrotnie zasiłek macierzyński, tj. od 10 czerwca 2016 r. do 8 czerwca 2017 r. oraz od 8 lutego 2018 r. do 6 lutego 2019 r., natomiast po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego powróciła do aktywności zarobkowej i wznowiła osobiste świadczenie usług, jej działalność wbrew twierdzeniom ZUS, charakteryzowała bowiem odpłatność, zorganizowanie, ciągłość i zawodowy charakter. Ubezpieczona podkreśliła, że osobiście świadczy usługi w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Udokumentowała, na moment wydania decyzji, 3 dokonane sprzedaże produktów, nadto zakupiła domenę uczestnictwa w targach, wskazała, że przerwy jakie występowały w prowadzeniu działalności, wynikały z niezdolności do pracy z powodu choroby oraz opieki nad dzieckiem, które to okoliczności stanowią ryzyko ubezpieczeniowe w rozumieniu ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. (odwołanie k. 3 – 8)

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania wywodząc jak w zaskarżonej decyzji. (odpowiedź na odwołanie k. 32 – 34)

Wyrokiem z dnia 1 grudnia 2020 r. Sąd Okręgowy w Łodzi VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję i stwierdził, że M. Ł. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega od 7 lutego 2019 roku obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu nadto orzekł o kosztach postępowania. (wyrok k. 615)

Wyrokiem z dnia 31 maja 2021 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. od powyższego orzeczenia uchylił zaskarżony wyrok, zniósł postępowanie za okres od dnia 3 lipca 2020 r. i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Łodzi do ponownego rozpoznania pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego. (wyrok k. 664 wraz z uzasadnieniem k. 671-675)

Sąd Okręgowy po ponownym rozpoznaniu sprawy ustalił następujący stan faktyczny:

M. Ł. legitymuje się wyższym wykształceniem, ukończyła licencjat na kierunku kulturoznawstwa i filmoznawstwa na Uniwersytecie (...). (bezsporne)

W dniu 7 września 2015 r. wnioskodawczyni rozpoczęła na podstawie wpisu do (...) prowadzenie jednoosobowej pozarolniczej działalności gospodarczej pod firmą (...). Przeważającym przedmiotem tej działalności była produkcja gotowych wyrobów tekstylnych, miejscem stałego wykonywania było miasto Ł.. Na podjęcie przedmiotowej działalności ubezpieczona uzyskała jednorazowe dofinansowanie z Powiatowego Urzędu Pracy w Ł. ze środków

Unijnych. (okoliczności bezsporne, a nadto wydruk z (...) k. 6 akt ZUS, k. 11, zeznania wnioskodawczyni 00:02:37, płyta CD k. 64 w zw. z 00:14:51, płyta CD k. 525)

W ramach własnej działalności gospodarczej ubezpieczona otworzyła sklep internetowy i zlecała szycie oraz wykonanie tekstyliów dziecięcych a następnie wystawiała gotowe produkty min. na stronie portalu internetowego (...).

Po kilku miesiącach prowadzenia działalności gospodarczej wnioskodawczyni zaszła w pierwszą ciążę i w grudniu 2015 r. stała się niezdolna do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży. Wówczas osobiście działalności nie prowadziła, a jedynie jej mąż będący pełnomocnikiem firmy obsługiwał sklep internetowy. W dniu (...) urodziła dziecko i od tej daty do dnia 8 czerwca 2017 r. przebywała na urlopie macierzyńskim. Podczas tego urlopu przez pierwsze miesiące prowadziła działalność i opłacała wówczas składki tylko na ubezpieczenie zdrowotne. Prowadziła w tym okresie jedynie e-sklep i brała udział w targach, a także nawiązała współpracę ze szkołą rodzenia, w której były sprzedawane jej tekstylia. Wnioskodawczyni zamieściła także reklamę prasową dotyczącą swojej działalności w nowopowstałym czasopiśmie. Po zakończeniu urlopu macierzyńskiego M. Ł. prowadziła działalność w pełnym zakresie przez okres około 2 miesięcy a następnie przebywała na zwolnieniu lekarskim w związku z kolejną ciążą. W dniu (...) urodziła dziecko i od tej daty do 6 lutego 2019 r. korzystała z urlopu macierzyńskiego. Po tym okresie ponownie prowadziła działalność. O. sklep na portalu (...), a w grudniu 2017 roku przedłużyła umowę usługi obsługi domeny internetowej. Z tytułu prowadzonej działalności w latach 2015 -2018 uzyskiwała przychody z prowadzonej sprzedaży.

(przesłuchanie wnioskodawczyni 00:02:37, płyta CD k. 64 w zw. z 00:14:51, płyta CD k. 525, wydruk z (...) w zakresie pełnomocnictwa k. 18 akt ZUS, dane o zgłoszeniach ubezpieczonego k. 12 akt ZUS, wydruk z podatkowej księgi przychodów i rozchodów za lata – 2015 – 2018 k. 130 – 141, historia choroby z (...) w Ł. k. 303 – 514)

Po dacie zakończenia okresu pobierania zasiłku macierzyńskiego wnioskodawczyni zgłosiła się do ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej od dnia 7 lutego 2019 r. od najwyższej ustawowo dopuszczalnej podstawy wymiaru. W ramach wykonywania tej działalności od lutego 2019 r. wnioskodawczyni wprowadziła wszystkie swoje produkty na stronę internetową sklepu prowadzonego na portalu (...) i kontynuowała regularne opłacanie abonamentu (...) dotyczącego umieszczania zdjęć na aukcjach internetowych (...). Rozpoczęła także pracę nad tzw. tablicą manipulacyjną dla dzieci. W lutym i marcu 2019 r. dokonała pojedynczych sprzedaży, analogicznie jak na początku swojej działalności. Z tytułu tych sprzedaży uzyskała przychód w lutym 2019 r. – 114 zł, a w marcu 2019 r. łącznie 197 zł. W lutym 2019 roku sprzedaż była dokonywana poprzez portal (...), jedynie jedna bądź dwie sprzedaże nastąpiły bezpośrednio osobom z bliskiego otoczenia. Osobie tej wówczas ubezpieczona nie wysyłała niczego kurierem. Wśród kupujących byli także znajomi wnioskodawczyni, w tym P. W., która była jedną z pierwszych osób kupujących w jej sklepie. Zdarzały się też sprzedaże z odbiorem osobistym. W lutym 2019 r. wnioskodawczyni sprzedawała rzeczy, które miała w magazynie, a wyprodukowała je w okresie wcześniejszym. Aukcje na Allegro zostały aktywowane po dniu 20 lutego 2019 r. Wnioskodawczyni dysponowała firmowym rachunkiem bankowym. Nie przyjmowała gotówki oprócz środków pieniężnych z targów. Wnioskodawczyni wykupiła nową domenę internetową (...) na serwerze nazwa.pl. W dniu 25 marca 2019 r. uczestniczyła w szkoleniu z promocji stron internetowych G. A. prowadzonym przez (...) Agencję (...). Wnioskodawczyni opłacała także usługę obsługi księgowej przez Biuro (...) oraz usługi telekomunikacyjne.

(faktury VAT k. 38 - 40, certyfikat uczestnictwa k. 30 akt ZUS, k. 30, wydruk strony internetowej z Portalu (...) k. 12 – 19, formularz (...) k. 69 – 69 verte, lista operacji bankowych k. 78 – 82, faktura VAT k. 85, k. 92, wydruk z podatkowej księgi przychodów i rozchodów za 2019 r. k. 142 – 144, wydruk transakcji z portalu (...) k. 529 – 556 verte, dowód nadania przesyłki k. 527, zeznania wnioskodawczyni 00:02:37, płyta CD k. 64, 00:02:19 w zw. z 00:14:51, płyta CD k. 525)

Od dnia 26 lutego 2019 r. do 11 marca 2019 r. oraz w dniu 25 marca 2019 r. wnioskodawczyni stała się niezdolna do pracy z powodu sprawowania opieki nad chorymi dziećmi. W połowie marca 2019 r. M. Ł. odbyła wizytę u lekarza psychiatry ze względu na załamanie nerwowe. Podczas tej wizyty zostały jej przepisane leki, zlecono jej

także psychoterapię oraz udzielono zwolnienia lekarskiego. Wcześniej z przyczyn psychiatrycznych wnioskodawczyni leczyła się już w 2015 r. w prywatnym gabinecie lekarskim W. G.. W okresie od 29 marca 2019 r. do 22 lipca 2019 r. ubezpieczona stała się niezdolna do pracy z powodu choroby. Do chwili obecnej ubezpieczona korzysta z terapii psychologicznej, którą rozpoczęła w dniu 23 marca 2019 r. oraz zażywa leki. (bezsporne, zeznania wnioskodawczyni 00:02:37, płyta CD k. 64, 00:02:19 w zw. z 00:14:51, płyta CD k. 525 , zaświadczenie k. 56, zestawienie okresów niezdolności k. 57, dokumentacja medyczna z (...) pl k. 95 – 108, k. 165 – 172, historia choroby z Poradni Pediatrycznej Renoma k. 152 – 158, historia choroby z Centrum Medycznego (...) k. 286 verte – 287 verte, oświadczenie k. 612)

Po zakończeniu zwolnienia lekarskiego ubezpieczona nadal prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą. Składała zamówienia na wykonanie produktów przeznaczonych dla dzieci. We wrześniu i październiku 2019 r. w ramach prowadzenia działalności gospodarczej wykonała projekty poduszek oraz opakowań na pieluchy dla dzieci. W marcu 2020 r. zawiesiła prowadzenie tej działalności i wyrejestrowała się z ubezpieczeń z uwagi na konieczność stałej opieki nad dziećmi.

(przesłuchanie wnioskodawczyni 00:02:37, płyta CD k. 64, 00:02:19 w zw. z 00:14:51, płyta CD k. 525, zamówienia k. 54 – 55, wydruk transakcji z portalu (...) k. 529 – 556 verte)

Podczas pierwszego zwolnienia lekarskiego w związku z ciążą Zakład Ubezpieczeń Społecznych przeprowadził kontrolę w firmie wnioskodawczyni. Kontrola ta zakończyła się pozytywnie i wnioskodawczyni uzyskała prawo do zasiłku chorobowego. Podczas drugiego urlopu macierzyńskiego również przeprowadzono kontrolę, która także nie wykazała żadnych nieprawidłowości. (przesłuchanie wnioskodawczyni 00:02:37, płyta CD k. 64 w zw. z 00:14:51 płyta CD k. 525)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności o dokumenty zawarte w aktach sprawy oraz w załączonych do akt sprawy aktach ZUS w tym także z przebiegu kontroli w firmie (...).

Sąd przypisał przymiot wiarygodności zeznaniom wnioskodawczyni na okoliczność faktycznego prowadzenia przez nią pozarolniczej działalności gospodarczej od dnia 7 lutego 2019 r., gdyż znajdują one oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym. Wnioskodawczyni przedłożyła bowiem ze spornego okresu dokumenty w postaci w szczególności: faktur VAT i listy operacji bankowych dotyczących min. opłacania usług księgowych , telekomunikacyjnych, czy też zakupu nowej domeny internetowej a także dokumentów takich jak: certyfikat uczestnictwa w szkoleniu, wydruk oferty sklepu ubezpieczonej ze strony internetowej prowadzonej na Portalu (...), nadto wydruku z podatkowej księgi przychodów i rozchodów za 2019 r., wydruku transakcji z portalu (...) oraz dowodu nadania przesyłki.

Powyższe dowody bezsprzecznie potwierdzają faktyczne prowadzenie przez ubezpieczoną działalności gospodarczej od dnia 7 lutego 2019 r. oraz nie zostały zasadnie podważone w toku procesu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, który na uzasadnienie swojej wersji nie przedstawił żadnych wiarygodnych dowodów.

Czyniąc ustalenia w sprawie sąd w oparciu o treść art. 235² pkt 2 i 5 kpc pominął wniosek organu rentowego o dopuszczenie dowodu dokumentacji medycznej dotyczącej leczenia wnioskodawczyni w 2015 r. oraz o dopuszczenie dowodu z przesłuchania M. Ł. na te okoliczność. Podnieść należy, iż w toku postępowania wnioskodawczyni nie kwestionowała faktu, że w 2015 r. leczyła się w prywatnym gabinecie W. G. z powodu tej samej jednostki chorobowej z powodu której leczy się w chwili obecnej u lekarza psychiatry w L.. Tym samym wskazany fakt był bezspornym i przeprowadzanie dalszych dowodów na te okoliczność prowadziłyby tylko i wyłącznie do zbędnego przedłużania procedowania w sprawie.

Sąd Okręgowy przy ponownym rozpoznaniu sprawy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 423) osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

W myśl art. 8 ust. 6 pkt 1 cytowanej ustawy za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych.

Na mocy art. 13 pkt 4 analizowanej ustawy osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

Stosownie do przepisu art. 11 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych ubezpieczeniu chorobowemu osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają dobrowolnie na swój wniosek.

Na podstawie art. 36 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 cytowanej ustawy każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób prowadzących działalność gospodarczą należy do tych osób.

W myśl art. 14 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych objęcie dobrowolnie ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tymi ubezpieczeniami, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został zgłoszony, z zastrzeżeniem ust. 1a.

Przepis art. 18 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Zgodnie z brzmieniem art. 19 ust. 1. ustawy systemowej roczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób, o których mowa w art. 6 i 7, w danym roku kalendarzowym nie może być wyższa od kwoty odpowiadającej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy, określonego w ustawie budżetowej, ustawie o prowizorium budżetowym lub ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone - z zastrzeżeniem ust. 2 i 9.

Stosownie do treści art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe w/w osób stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3 (tj. przy ustalaniu podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe nie stosuje się ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1., a podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe osób, które ubezpieczeniu chorobowemu podlegają dobrowolnie, nie może przekraczać miesięcznie 250% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 19 ust. 10. Według art. 19 ust.10 Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" do końca poprzedniego roku kalendarzowego, w drodze obwieszczenia, kwotę ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składki, o której mowa w ust. 1, oraz przyjętą do jej ustalenia kwotę prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 roku (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1285) osoby spełniające warunki do objęcia

ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Z art. 47 ust 1 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika, że płatnik składek, będący osobą fizyczną opłacającą składkę wyłącznie za siebie, przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż do 10 dnia następnego miesiąca.

W myśl art. 47 ust. 2 i ust. 3 tej ustawy płatnik składek, który opłaca składki wyłącznie za siebie, przysyła jedynie deklarację rozliczeniową.

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył tego, czy ubezpieczona faktycznie wykonywała w spornym okresie tj. od dnia 7 lutego 2019 r. działalność gospodarczą, co skutkuje obowiązkiem podlegania ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu.

Odnosząc się do powyższej spornej kwestii wskazać w pierwszej kolejności należy, iż na podstawie art.4 ust.1 ustawy z dnia 6 marca 2018 roku – Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 162) przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą

Zgodnie z art. 3 wspomnianej ustawy działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły.

W orzecznictwie (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 6 grudnia 1991 r., sygn. III CZP 117/91, opubl. OSNCP 1992 nr 5, poz. 65) przyjmuje się, że cechami działalności gospodarczej są:

1. zawodowy (a więc stały) charakter,
2. związana z nią powtarzalność podejmowanych działań,
3. podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania i
4. uczestnictwo w obrocie gospodarczym

Podkreśla się także, iż dla uznania określonej przedmiotowo działalności za działalność gospodarczą konieczne jest łączne zaistnienie trzech jej cech funkcjonalnych: zarobkowości, zorganizowania i ciągłości. Brak którejkolwiek z nich oznacza, że dana działalność nie może być zakwalifikowana do kategorii działalności gospodarczej. Przesłanka wykonywania działalności gospodarczej w sposób ciągły nie jest rozumiana jako konieczność jej wykonywania bez przerwy, lecz jako zamiar powtarzalności określonych czynności w odróżnieniu od ich przypadkowości, sporadyczności lub okazjonalności. Przyjmuje się zatem, że działalność gospodarcza z założenia jest działalnością wykonywaną w sposób zorganizowany i nastawioną na nieokreślony z góry okres czasu, a ponadto związana jest z nią konieczność ponoszenia przez przedsiębiorcę ryzyka gospodarczego. Nie uznaje się więc za działalność gospodarczą: działalności okresowej i sporadycznej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 30 listopada 2005 r., sygn. I UK 95/05, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 19-20, poz. 311, str. 863; postanowienie Sądu Najwyższego z 17 lipca 2003 r., sygn. II UK 111/03, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2003, Nr 17, poz. 1; wyrok NSA z dnia 19 marca 1991 r., (...) SA/Wa 898/90, (...) 1992, nr 3-4, poz. 58; wyrok NSA z dnia 17 września 1997 r., (...) SA/Wa (...), Pr. Gosp. 1998, nr 1, s. 32).

Wykonywanie (prowadzenie) działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawczych). Na przykład, prowadzenie działalności gospodarczej występuje zarówno w okresach faktycznego

wykonywania usług, jak też w okresach wykonywania innych czynności związanych z działalnością - takich jak poszukiwanie nowych klientów, zamieszczanie ogłoszeń w prasie, załatwianie spraw urzędowych. Wszystkie te czynności pozostają w ścisłym związku z działalnością usługową, bowiem zmierzają do stworzenia właściwych warunków do jej wykonywania (por. wyrok SA w Białymstoku z dnia 17 grudnia 2003 r., III AUa 1531/03, OSA w B. 2004 nr 1, s. 51; por. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2003 r., II UK 111/03, Monitor Prawa Pracy-wkładka 2004 nr 7, poz. 16).

Niewątpliwie w ocenie, czy były podejmowane czynności zmierzające bezpośrednio do prowadzenia działalności gospodarczej, należy uwzględniać wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar osoby prowadzącej działalność gospodarczą. W wyroku z dnia 30 kwietnia 1997 roku, (...) SA 46/96 Naczelny Sąd Administracyjny trafnie wskazał, że w razie uznania za zaprzestanie działalności gospodarczej innych zdarzeń niż jej likwidacja, należy brać pod uwagę nie tylko okoliczności obiektywne, ale także subiektywne, tzn. zamiar podatnika.

W przedmiotowej sprawie organ rentowy wskazał, że wnioskodawczyni kontynuowała zarejestrowaną działalność gospodarczą wyłącznie w celu uzyskania wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych od zadeklarowanej najwyższej z możliwych podstawy wymiaru.

Organ zakwestionował tym samym fakt prowadzenia działalności gospodarczej podnosząc, iż wnioskodawczyni korzystając w sposób długotrwały ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego zasiłków macierzyńskiego, opiekuńczego i chorobowego, nie miała realnej możliwości prowadzenia działalności w sposób stały i ciągły. Ponadto uznał, że nie pozwalał wnioskodawczyni na to stan jej zdrowia, bowiem stała się ona niezdolna do pracy wkrótce po tym jak rzekomo do działalności wróciła i to z przyczyn, z powodu których leczyła się już w 2015 r. Ponadto w ocenie organu rentowego wnioskodawczyni nie wykazała, że faktycznie działalność wykonywała, a podejmowane przez nią czynności były nakierowane wyłącznie na nabycie prawa do świadczeń oraz sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Wskazywał, że dokonywanie czynności było tylko sporadyczne wnioskodawczyni wystawiła na sprzedaż jedynie 5 przedmiotów, które miała z wcześniejszego okresu, w 2019 r osiągnęła przychód 553,50 zł przy łącznych kosztach działalności 2,565,88 zł, a więc działalność nie miała charakteru zarobkowego.

W ocenie Sądu Okręgowego z poczynionych ustaleń faktycznych, wynika, że stanowisko organu rentowego w kwestii faktycznego niewykonywania przez skarżącą działalności gospodarczej w spornym okresie od 7 lutego 2019 r. roku jest nieuzasadnione. Świadczy o tym całokształt okoliczności sprawy.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zasiłek macierzyński (podobnie zasiłek chorobowy) nie jest przyczyną faktyczną ani prawną ustania tytułu ubezpieczenia, bo nie musi oznaczać zaprzestania działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (por. wyrok SA Białystok z dnia 28 listopada 2019 roku, III AUa 551/19, wyrok SA Warszawa z dnia 12 lipca 2019 roku, III AUa 1493/17).

Podobnie jest w sytuacji wydłużonego zasiłku macierzyńskiego, skoro obejmuje dodatkowy (nowy) urlop rodzicielski, czyli uzasadnioną przerwę w wykonywaniu pracy lub działalności. Szczególna regulacja dotycząca wydłużonych zasiłków macierzyńskich nie zmienia tytułu ubezpieczenia (pracy, działalności). Po zasiłku macierzyńskim (urlopie) ubezpieczona może więc wrócić do dotychczasowej (poprzedniej) pracy lub działalności.

Oznacza to, że odwołująca jako osoba, która przed pobieraniem zasiłku macierzyńskiego była objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, to po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego jest nadal objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Jeżeli stała się ona niezdolna do pracy bezpośrednio po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego, to może korzystać z zasiłku chorobowego. (por. wyrok SA Białystok z dnia 23 stycznia 2019 roku, III AUa 636/18)

Nie można stwierdzić, że zasiłek macierzyński powoduje ustanie dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego na podstawie art. 14 ust. 2 pkt 3 ustawy systemowej, bo ustanie tytułu podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz chorobowemu należy rozumieć jako zaprzestanie działalności gospodarczej (art. 3 pkt 1 ustawy

zasiłkowej oraz art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 13 pkt 4 ustawy systemowej). Przebywanie przez ubezpieczoną na zasiłku macierzyńskim nie może być uznana za przeszkodę do skutecznego rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej, zwłaszcza jeśli działalność ta nie wymagała wysiłku fizycznego oraz pozwala na ustalenie elastycznych godzin wykonywania usług, a nawet świadczenie pracy we własnym domu. Nawet samo rozpoczęcie i kontynuowanie prowadzenia działalności gospodarczej w okresie ciąży, nie jest w żadnym zakresie sprzeczne z prawem. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 13 marca 2013r., III AUa 1542/12, LEX nr 1311944)

W świetle powyższego długotrwałe korzystanie ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego samo w sobie pozostaje bez wpływu na istnienie tytułu ubezpieczenia, kluczową jest jednak ocena czy faktycznie zaprzestano wykonywania działalności w rozumieniu ustawy systemowej czy też nie.

Sąd Okręgowy nie zgadza się z oceną organu rentowego, iż w okolicznościach sprawy działalność nie była wykonywana, a podejmowane sporadyczne czynności miały charakter pozorny.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność. Domniemanie to może być obalone w drodze przeprowadzenia przeciwdowodu, który obciąża stronę twierdzącą o faktach przeciwnych twierdzeniom wynikającym z domniemania.

Do sfery ustaleń faktycznych należy, czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, czy też zaprzestano jej prowadzenia lub w ogóle nie podjęto, co powoduje wyłączenie z obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność – w tym działalność gospodarczą – wynika bowiem z faktycznego prowadzenia tej działalności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2007 r. sygn. III UK 133/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2008, Nr 7-8, poz. 114, str. 332; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2010 r., sygn. I UK 240/09, LEX nr 585723; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2010 r. sygn. II UK 186/09, sygn. LEX nr 590235; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 r. sygn. I UK 221/09, LEX nr 585715).

Tym samym brak wykonywania działalności gospodarczej - podejmowanie tylko czynności pozornych wymagało zgodnie z wymogami określonymi w art. 6 k.c. udowodnienia przez organ rentowy. Organ rentowi natomiast temu wymogowi nie sprostał.

Odnosząc się do powyższego podkreślenia wymaga, iż ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego – którego wiarygodności skutecznie nie podważył organ rentowy – wynika, iż wnioskodawczyni po urodzeniu dzieci, w przerwach w opiece nad nimi spowodowanych ich chorobą, w których była zdolna do podjęcia pracy zarobkowej działalność gospodarczą podejmowała.

Materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie wykazał, że po zakończeniu urlopu macierzyńskiego, tj. od dnia 7 lutego 2019 r. wnioskodawczyni w ramach pozarolniczej działalności gospodarczej wprowadziła wszystkie swoje produkty na stronę internetową sklepu prowadzonego na portalu (...) i kontynuowała regularne opłacanie abonamentu (...) dotyczącego umieszczania zdjęć na aukcjach internetowych (...), rozpoczęła także pracę nad tzw. tablicą manipulacyjną dla dzieci, w lutym i marcu 2019 r. dokonała pojedynczych sprzedaży, z tytułu których uzyskała przychód, przy czym jedynie jedna bądź dwie sprzedaże nastąpiły bezpośrednio osobom z bliskiego otoczenia. Zeznania wnioskodawczyni w tej materii nie zostały obalone przez organ rentowy żadnymi przeciwdowodami.

Postępowanie dowodowe wykazało także, że w lutym 2019 r. wnioskodawczyni sprzedawała rzeczy, które miała w magazynie, a wyprodukowała je wcześniej, aukcje na Allegro były aktywowane po dniu 20 lutego 2019 r. oraz że wnioskodawczyni dysponowała firmowym rachunkiem bankowym, wykupiła także nową domenę internetową (...)

na serwerze nazwa.pl, w dniu 25 marca 2019 r. uczestniczyła w szkoleniu z promocji stron internetowych G. A. prowadzonym przez (...) Agencję (...).

Organ rentowy co prawda podnosił, iż we wskazanym dniu wnioskodawczyni była na zwolnieniu lekarskim z powodu opieki nad dzieckiem, jednakże to samo w sobie nie oznacza, że w szkoleniu tym nie uczestniczyła. Na co innego wskazuje zresztą treść zgromadzonych w sprawie dokumentów.

Wnioskodawczyni opłacała także usługę obsługi księgowej przez Biuro (...) oraz usługi telekomunikacyjne. Także po zakończeniu zwolnienia lekarskiego, tj. od lipca 2019 r. – jak wynika z materiału dowodowego – ubezpieczona nadal prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą, składała zamówienia na wykonanie produktów przeznaczonych dla dzieci, zaś we wrześniu i październiku 2019 r. wykonała projekty poduszek oraz opakowań na pieluchy dla dzieci.

Na wskazane okoliczności wnioskodawczyni przedstawiła szereg dokumentów w postaci w szczególności: faktur VAT, listy operacji bankowych, certyfikatu uczestnictwa w szkoleniu, wydruku oferty sklepu ubezpieczonej ze strony internetowej prowadzonej na Portalu (...), wydruku z podatkowej księgi przychodów i rozchodów za 2019 r., wydruku transakcji z portalu (...) oraz dowodu nadania przesyłki, a ponadto zostało to potwierdzone zeznaniami M. Ł., nie zakwestionowanymi zasadnie przez ZUS oraz wypisem z (...). Firma ubezpieczonej odnotowywała przychody. Ubezpieczona naliczała i odprowadzała składki z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej od najwyższej ustawowo dopuszczalnej podstawy wymiaru.

Powyższe wskazuje w sposób nie budzący wątpliwości, że pozarolnicza działalność gospodarcza była przez odwołującą faktycznie wykonywana, w sposób ciągły. Nie sposób jej zatem zarzucić naruszenia zasad współżycia społecznego.

Wnioskodawczyni ponownie rozpoczęła faktycznie prowadzenie działalności gospodarczej, kiedy stan zarówno jej zdrowia jak i jej dzieci był dobry i nie miała świadomości, iż będzie wymagała zwolnienia lekarskiego z przyczyn psychiatrycznych oraz psychoterapii. Nadto oczywiście przyjąć należy, że choroby swoich dzieci nie mogła w żaden sposób przewidzieć.

W świetle okoliczności sprawy nie można uznać też, iż czynności podejmowane przez wnioskodawczynię - wobec realizacji nielicznych kontaktów - były sporadyczne, nadto pozorne, bo zadeklarowana składka nie znajdowała odzwierciedlenia w uzyskiwanych dochodach.

Podkreślenia wymaga, iż kluczowe znaczenie dla zdefiniowania pojęcia przedsiębiorcy ma element funkcjonalny, łączący się z prowadzeniem działalności gospodarczej lub zawodowej. Ustawa wymaga, aby przedsiębiorca „prowadził” działalność gospodarczą lub zawodową. Samo stwierdzenie „prowadzi działalność” zakłada określony ciąg działań, a nie tylko pojedyncze czynności. Przedsiębiorcą jest więc ten, kto wykonuje czynności powtarzalne w taki sposób, że tworzą one pewną całość, a nie stanowią oderwanego świadczenia czy też świadczeń określonych rzeczy lub usług. Jeżeli takie działania mają charakter gospodarczy lub zawodowy, to istnieją podstawy do uznania, że podejmujący je podmiot jest przedsiębiorcą. Wobec tego nie stanowią działalności gospodarczej czynności wykonywane okresowo i sporadycznie, a także gdy nie są one podejmowane w celu osiągnięcia zysku. Określenie celu zarobkowego ma wymiar subiektywny i mieści się w sferze zamiaru danego podmiotu. (III AUa 53/16 - wyrok SA Łódź z dnia 28-12-2016)

W ocenie Sądu wykonywana przez wnioskodawczynię działalność wykazuje cechy zorganizowania i ciągłości, zatem może być uznana za działalność gospodarczą w rozumieniu art. 3 cytowanej ustawy – Prawo przedsiębiorców.

W zachowaniu wnioskodawczyni przede wszystkim uwidacznia się zamiar dążenia (woli) do uczynienia z działalności gospodarczej stałego (ciągłego) źródła dochodu. Wnioskodawczyni w okresach kiedy była zdolna do wykonywania pracy z uwagi na swój stan zdrowia lub stan zdrowia dzieci konsekwentnie realizowała zadania związane z prowadzoną od 2016 r. działalnością: wystawiała produkty na portalu Allegro, konsekwencją czego była sprzedaż produktów lutym i w marcu 2019 (w sposób zautomatyzowany bez udziału samej ubezpieczonej) sprzedawała produkty poprzez opisany portal także po wydaniu decyzji, w marcu 2019 r. brała udział w targach, a nadto uczestniczyła w szkoleniu.

To, iż w istocie podejmowanych czynności nie było wiele wynikało obiektywnie z faktu, że okresy zdolności do wykonywania pracy przez wnioskodawczynię - z uwagi na stan zdrowia jej dzieci i jej samej - nie były długotrwałe. Organ rentowy - co bezsporne - nawet po przeprowadzonej kontroli nie kwestionował zaś legalności wykorzystywania zwolnień lekarskich, dlatego uznać należy, iż faktycznie w okresach tych wnioskodawczyni była niezdolna do wykonywania działalności gospodarczej.

Organ rentowy zakwestionował też wysokość deklarowanej przez wnioskodawczynię podstawy składek na ubezpieczenia społeczne, w tym znaczeniu, że ocenił je jako powód, dla którego wnioskodawczyni zarejestrowała działalność gospodarczą – aby móc skorzystać ze świadczeń ubezpieczeniowych przysługujących w czasie choroby i macierzyństwa od wysokiej podstawy.

Tymczasem nie należy tracić z pola widzenia, że po stronie płatnika - przedsiębiorcy istnieje uprawnienie do zadeklarowania dowolnej kwoty, w ustawowych granicach, jako podstawy wymiaru składek, jest to jego wyłączna decyzja i jakakolwiek ingerencja w tę sferę Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest niedopuszczalna, niemożliwe jest także kwestionowanie zadeklarowanej podstawy z powołaniem się na art. 58 KC czy art. 5 KC, ponieważ deklaracja podstawy wymiaru składek nie jest czynnością prawa cywilnego. (por. wyrok SA Łódź z dnia 28 grudnia 2016 roku, III AUa 53/16)

Także zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z dnia 21 kwietnia 2010 r. (II UZP 1/10) Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest uprawniony do kwestionowania kwoty zadeklarowanej przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, jeżeli mieści się ona w granicach określonych ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, w myśl art. 20 ust. 1 ustawy systemowej, określa zawsze podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, jedynie z ograniczeniem wynikającym z art. 20 ust. 3 ustawy (podstawa wymiaru składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe nie może przekraczać miesięcznie 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale).

W rezultacie zakwestionowanie zadeklarowanej podstawy wymiaru składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe powoduje także zakwestionowanie podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe. Analiza art.18 ustawy systemowej prowadzi do wniosku, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne osób prowadzących pozarolniczą działalność została określona inaczej niż w przypadku ubezpieczonych, co do których podstawę tę odniesiono do przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych (art. 4 pkt 9 i 10) lub kwoty uposażenia, wynagrodzenia bądź innego rodzaju świadczenia. Łączy się to ze specyfiką działalności prowadzonej na własny rachunek i trudnościami przy określaniu przychodu z tej działalności. Z tych względów określenie wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne ustawodawca pozostawił osobom prowadzącym pozarolniczą działalność, stanowiąc w art. 18 ust. 8 ustawy, że podstawę tę stanowi zadeklarowana kwota, z zastrzeżeniem jej dolnej granicy w wysokości 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale. W konsekwencji w przypadku tych ubezpieczonych obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i ich wysokość nie są powiązane z osiągniętym faktycznie przychodem, lecz wyłącznie z istnieniem tytułu ubezpieczenia i zadeklarowaną przez ubezpieczonego kwotą, niezależnie od tego, czy ubezpieczony osiąga przychody i w jakiej wysokości.

W odniesieniu do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego tych osób ustawodawca zastrzegł, jak wskazano wyżej, górną kwotę graniczną podstawy wymiaru składek w wysokości 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale. Inaczej rzecz ujmując, wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe osób prowadzących działalność pozarolniczą w przedziale od 60% do 250% przeciętnego wynagrodzenia zależy wyłącznie od deklaracji ubezpieczonego, nie mając żadnego odniesienia do osiąganego przez te osoby przychodu. Po stronie osoby prowadzącej pozarolniczą działalność istnieje zatem uprawnienie do zadeklarowania w granicach zakreślonych ustawą dowolnej kwoty jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, wobec czego sposób w jaki realizuje to uprawnienie zależy wyłącznie od jej decyzji. Ingerencja w tę sferę jakiegokolwiek innego podmiotu jest

więc niedopuszczalna, chyba że ma wyraźne umocowanie w przepisach. (por też wyrok SN - Izba Pracy z dnia 27 listopada 2018 roku, I UK 320/17)

Wyraźnie wyartykułowaną wolą ustawodawcy było, by podstawa wymiaru składek ubezpieczeniowych ustalona była w deklaracji, składanej przez podmiot prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą, która to deklarowana wysokość jest całkowicie uniezależniona o wysokości przychodu czy dochodu. Skoro więc sam ustawodawca wybrał takie rozwiązanie, to nawet w sytuacji, gdy przedsiębiorca nieracjonalnie prowadzi działalność gospodarczą, generując straty, nie oznacza to, że tak prowadzona działalność traci cechy działalności gospodarczej (por. postanowienie SN - Izba Pracy z dnia 04 lipca 2018 roku, I UK 327/17)

Generowanie strat przez osobę prowadzącą działalność gospodarczą (zamiast spodziewanych zysków), z uwagi na koszty działalności przewyższające dochód, nie przekreśla więc jej zarobkowego charakteru. W orzecznictwie przyjęto, iż zarobkowy charakter działalności gospodarczej jest spełniony nie tylko wtedy, gdy z działalności osoba ubezpieczona osiąga wymierne dochody, ale także wtedy, gdy tych dochodów się nie osiąga, co może być również długotrwałym zjawiskiem. Przesłanka zarobkowego charakteru działalności zostanie spełniona wtedy, gdy jej prowadzenie przynosi rzeczywisty zysk, ale również wówczas, gdy pomimo jego nieosiągnięcia, przedsiębiorca nastawiony był na uzyskanie dochodu (tak min. wyrok SA w L. z dnia 19 września 2017 r., III AUa 1315/16).

Nie jest konieczne faktyczne osiągnięcie dochodów z danej działalności. Przynoszenie strat przez daną działalność (zarówno przejściowo, jak i w dłuższych okresach) nie pozbawia jej statusu działalności gospodarczej. Należy bowiem liczyć się z możliwością nieuzyskania przychodu z prowadzonej działalności gospodarczej, czyli poniesienia straty. Tym samym o zarobkowym charakterze działalności gospodarczej nie decyduje faktyczne osiągnięcie zysku, lecz zamiar jego osiągnięcia (cel). (vide wyrok SA w Łodzi z dnia 22 lutego 2017 r., III AUa 350/16)

W ocenie Sądu rozpoznającego przedmiotową sprawę wnioskodawczyni w okresach przerw między przebywaniem na zasiłkach opiekuńczych i chorobowych podejmowała czynności nastawione na zysk, jednakże z uwagi na fakt przebywania na zwolnieniach lekarskich rzadko kiedy osiągała dochód równy zadeklarowanej podstawie wymiaru składek.

Jeszcze raz podkreślić należy, że zarobkowy charakter działalności jest jednak realizowany wtedy, gdy jej prowadzenie przynosi rzeczywisty zysk, ale i wówczas, gdy takiego zysku nie osiąga, jeśli przedsiębiorca nastawiony był na uzyskanie dochodu i mimo jego starań firma poniosła straty. Istotny jest wyznaczony przez przedsiębiorcę cel, który w każdym przypadku zamierzonych i wykonywanych działań musi zakładać wynik finansowy. Odwołująca, choć nieudolnie, podejmowała jednak czynności zmierzające do realizacji tj sprzedaży oferowanych przez siebie produktów oraz podejmowała starania celem rozszerzenia oferty asortymentu, które miały dostarczać jej środki utrzymania. Podejmowane przez nią czynności nie miały więc charakteru pozornego.

W myśl art. 58 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy; nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że samo zawarcie umowy o pracę czy też podjęcie działalności gospodarczej nawet w okresie ciąży, nawet gdyby głównym motywem było uzyskanie zasiłku macierzyńskiego nie jest naganne, ani tym bardziej sprzeczne z prawem (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia z dnia 6 lutego 2006r., III UK 156/05, LEX nr 272549, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005r., II UK 320/04, OSNP 2006/7-8/122).

Jeszcze raz należy podkreślić, iż cechą prowadzenia działalności gospodarczej jest prowadzenie jej w sposób zorganizowany i ciągły. Jednocześnie osoba, która podjęła pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym obowiązkowo, jeżeli nie ma innego tytułu do ubezpieczeń, od dnia rozpoczęcia wykonywania tej działalności do dnia jej zaprzestania, bez względu na to czy w ramach danej działalności osiąga

przychody czy też ich nie osiąga, jeżeli pozostaje w gotowości do prowadzenia tej działalności. Organ rentowy nie wykazał, by wnioskodawczyni takiej działalności od 7 lutego 2019 roku nie prowadziła.

Z tych też względów Sąd w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję ustalając, iż z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej M. Ł. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym; emerytalnemu, rentowym wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 7 lutego 2019 roku.

W przedmiocie kosztów procesu za obie instancje Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 i 10 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 t.j. z późn. zm) mając na uwadze fakt, iż ostatecznie powódka proces wygrała.

J.L.